

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 18Co/32/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119368128
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Boroň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:6119368128.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Boroňa a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Viery Kandrikovej v spore žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, C. XX, XXX XX C., zastúpeného JUDr. Rolandom Kovácsom, advokátom, Mäsiarska 30, 040 01 Košice, proti žalovanému: JUDr. Jozef Elsner advokát, 082 71 Dubovica 426, IČO: 42 073 952, o zaplatenie 3.910,69 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 11C/67/2019-142 zo dňa 21.09.2021 a proti uzneseniu Okresného súdu Prešov č.k. 11C/67/2019-160 zo dňa 28.02.2023, takto

rozhodol:

- I. Odmieťa sa odvolanie žalovaného voči rozsudku č.k. 11C/67/2019-142 zo dňa 21.09.2021.
- II. Odmieťa sa odvolanie žalovaného voči uzneseniu č.k. 11C/67/2019-160 zo dňa 28.02.2023.
- III. Žalobcovi sa priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%, o výške ktorej bude rozhodnuté samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom č.k. 11C/67/2019-142 zo dňa 21.09.2021 rozhodol nasledovne:

„Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 3.910,69 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z tejto sumy od 14.5.2019 do zaplatenia v lehote do 3 dní právoplatnosti tohto rozsudku. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.“

2. V odôvodnení napadnutého rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v danom prípade žalobca na pojednávaní navrhol rozhodnúť o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, a keďže ide o žalobu na plnenie podľa § 137 písm. a) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), žalovaný sa nedostavil na pojednávanie vo veci, hoci bol naň riadne a včas predvolaný a v predvolaní na pojednávanie bol poučený o následku nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, a zároveň neospravedlnil svoju neprítomnosť včas a vážnymi okolnosťami pre ktoré sa nemohol dostaviť na pojednávanie (vrátane vysvetlenia toho, kedy sa o nich dozvedel alebo s prihliadnutím na všetky okolnosti mohol dozvedieť) a prečo sa (v zmysle ust. § 183 ods. 2 veta druhá CSP, vzhľadom na predchádzajúce odročenie pojednávania z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu) na pojednávaní nedal zastúpiť inou osobou, rozhodol v zmysle ust. § 274 CSP obligatórne o žalobe rozsudkom pre zmeškanie, ktorým žalobe vyhovel. V odôvodnení preto súd prvej inštancie uviedol len predmet konania a právny dôvod vydania rozsudku pre zmeškanie.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 CSP.

3. Žalovaný podaním označeným ako návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie namietal, že súd nesprávnym procesným postupom mu znemožnil, aby vykonal všetky procesné práva, a to v takej miere,

že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Poukázal na svoje podania, z ktorých je zrejmé a jasné, že jeho prítomnosť na pojednávaní nebola možná z dôvodu PN v D. D.. Žalovaný poukázal na to, že predpokladom jeho konania bola skutočnosť, že vzhľadom na vyskytujúci sa vírus COVID 19 a sfarbenia okresov do „bordového“ alebo „čierneho“ územia nebolo jasné, či nebudú obmedzenia takého charakteru, že na PN nenastúpi a konania sa riadne zúčastní. Dňa 17.09.2021 mu bolo zo strany kúpeľov D. D. oznámené, že k žiadnym obmedzeniam z ich strany nedošlo, a že je podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne povinný nastúpiť na liečbu 20.09.2021. Týmto dňom mu bola vypísaná PN a súdu dodatočne doložená. Preto podal 17.09.2021 žiadosť o odročenie pojednávania. Uviedol, že dňa 20.09.2021 bol posudzovaný z hľadiska zdravotného stavu prijímajúcim lekárom kúpeľov, ktorého požiadal, či je možné z jeho strany opustiť kúpele počas PN, čo mu však nepovolil. Z týchto dôvodov požiadal o zrušenie rozsudku pre zmeškanie a aby súd pokračoval v konaní v zmysle podanej žaloby. Zároveň tým podaním podal odvolanie voči tomuto rozsudku s poukazom na jeho procesná práva a spravodlivý proces, nakoľko z podaní, ktoré boli súdu zaslané, tak zo strany žalobcu ako aj jeho osoby, nezakladajú nárok na priznanie výšky požadovaného nároku. Podľa žalovaného takýmto rozsudkom bez vykonaného dokazovania na pojednávaní sa žalobcovi priznalo právo, ktoré nemá oporu v zákone.

4. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Považoval podanie žalovaného ako predovšetkým návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, o čom svedčí samotná argumentácia žalovaného v tomto podaní. V časti podania žalovaného, ktoré obsahovo vyznieva ako odvolanie podané proti rozsudku pre zmeškanie, k tomu uviedol, že nie je prípustné okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia. Žalovaný odôvodňuje svoje rozhodnutie tým, že mali byť porušené jeho procesné práva a spravodlivý proces z dôvodu, že z podaní strán sporu nie je možné založiť právny nárok na priznanie požadovaného nároku. Inými slovami žalovaný namieta skutkové zistenia ako aj právne posúdenie zo strany súdu, čoho však neoprávňuje na podanie odvolania proti rozsudku pre zmeškanie. Navrhol odmietnuť odvolanie žalovaného ako neprípustné podľa § 386 písm. c) CSP a priznať mu nárok na náhradu trov konania.

5. Súd prvej inštancie uznesením č.k. 11C/67/2019-160 zo dňa 28.02.2023 rozhodol nasledovne:

„Návrh na zrušenie rozsudku z a m i e t a .

Náhradu trov konania o návrhu na zrušenie rozsudku stranám n e p r i z n á v a .“

6. V odôvodnení súdu prvej inštancie uviedol, že v danom prípade dospel k záveru, že žalobcom (žalovaným, pozn. odvolacieho súdu) tvrdené dôvody na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa § 277 ods. 2 CSP, ktoré videl v tom, že jeho prítomnosť na pojednávaní nebola možná z dôvodu PN a jeho pobytu počas PN v D. D., s poukazom na všetky okolnosti prípadu, a to aspekt predvídateľnosti, predchádzajúce odročenie z dôvodu nepriaznivého zdravotného stavu žalovaného, upovedomenie žalovaného zo strany konajúceho súdu v zmysle ust. § 183 ods. 4 CSP o tom, že ním uvedený dôvod na odročenie pojednávania nie je dôležitý, a jeho možnosť dať sa zastúpiť na pojednávaní inou osobou, pri zohľadnení širších aspektov konania vo vzájomných súvislostiach (uznesenie NS SR sp. zn. 5Obdo/26/2019 bod 50.), nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý „zmeškal“ pojednávanie, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie. Preto súd prvej inštancie návrh žalovaného na zrušenie rozsudku pre zmeškanie podľa ust. § 277 ods. 2 CSP ako neopodstatnený zamietol.

O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 CSP.

7. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný.

8. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca.

9. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutia, ako aj konanie im predchádzajúce podľa zásad upravených v ust. § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že je potrebné odmietnuť odvolania žalovaného voči rozsudku pre zmeškanie a uzneseniu súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 355 ods. 1 CSP, proti rozsudku súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon nevyklučuje.

11. Podľa § 356 písm. b) CSP, odvolanie nie je prípustné proti rozsudku pre zmeškanie okrem prípadov odvolania podaného z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takého rozhodnutia.

12. Podľa § 386 písm. c) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

13. V zásade je podľa právnej úpravy v Civilnom sporovom poriadku prípustné odvolanie proti každému rozsudku súdu prvej inštancie. Ustanovenie § 356 CSP obsahuje výnimky z prípustnosti odvolania proti rozsudku. Nie je prípustné podanie odvolania voči rozsudkom vydaným osobitným procesným postupom, a to kontumáciou, uznaním a vzdaním sa nároku. Tieto výnimky nie sú absolútne, pretože proti uvedeným rozsudkom je odvolanie prípustné z dôvodu, že neboli splnené podmienky na vydanie takéhoto rozhodnutia.

14. Za stavu, ak žalovaný vo svojom podaní označenom ako návrh na zrušenie rozsudku v časti špecifikovanej ako odvolanie voči rozsudku výslovne namietá, že podania žalobcu nezakladajú jeho nárok na priznanie výšky požadovaného nároku a to, že súd priznal bez vykonaného dokazovania nárok, ktorý nemá oporu v zákone, možno konštatovať neprípustnosť jeho odvolania proti napadnutému rozsudku súdu prvej inštancie. Žalovaným namietané dôvody nesplnenia podmienok na vydanie rozsudku pre zmeškanie sa týkajú jeho návrhu na zrušenie rozsudku súdu prvej inštancie.

15. Podľa názoru odvolacieho súdu ospravedliteľný dôvod brániaci žalovanému v účasti na pojednávaní, ktorý je dôvodom na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, posudzuje súd individuálne podľa okolností každého prípadu. Existenciu takéhoto dôvodu preukazuje žalovaný. Musí sa jednať o okolnosti takej intenzity a závažnosti, ktoré žalovanému znemožňujú účasť na pojednávaní z objektívnych dôvodov (napr. choroba, úraz a pod.). Okrem existencie vážnych okolností brániacich žalovanému v účasti na pojednávaní, je ďalším predpokladom na zabránenie vydania rozsudku pre zmeškanie aj včasné ospravedlnenie žalovaného z neúčasti na pojednávaní z uvedených dôvodov. Za včasné ospravedlnenie neprítomnosti žalovaného na pojednávaní sa považuje len také, ktoré je súdu doručené najneskôr do začiatku pojednávania.

16. Navyše zákon pojem „ospravedliteľný dôvod“ bližšie nevymedzuje a jeho obsahový výklad ponecháva na úvahu súdu. Odvolací súd však nemá dôvod odkloniť sa od aktuálnej judikatúry najvyššieho súdu, na ktorú správne poukázal súd prvej inštancie, podľa ktorej sú ospravedliteľným dôvodom len také okolnosti, ktoré nastali neočakávane, boli príčinou, že sa strana nemohla na pojednávanie dostať, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť. Dôležitosť ospravedliteľného dôvodu, pre ktorý sporová strana žiada o zrušenie rozsudku pre zmeškanie nemožno posudzovať bez prihliadnutia na všetky okolnosti prípadu a tiež správanie sa sporovej strany. Za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá strane sporu bola známa resp. jeho právnenému zástupcovi (nutnosť využiť lekársku pomoc nastala značnom čase/predstihu pred nariadeným pojednávaním), ktorá jej objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčasť na pojednávaní včas ospravedlnila. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 29.01.2020, sp.zn. 5Obdo/26/2019 zverejnené v Zbierke stanovísk NS a rozhodnutí súdov SR pod č. R 53/2020).

17. Tak z predmetného návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie žalovaného, ako aj z odvolania proti napadnutému uzneseniu o jeho zamietnutí nepochybne vyplýva, že žalovaný existenciu ospravedliteľného dôvodu zmeškania pojednávania odvodzuje predovšetkým od skutočnosti, že jeho prítomnosť na pojednávaní nebola možná z dôvodu PN a kúpeľnej liečby v D. D., ktorá mu bola oznámená zo strany kúpeľov 17.09.2021 a na ktoré musel v zmysle rozhodnutia Sociálnej poisťovne nastúpiť 20.09.2021. Poukázal na to, že 20.09.2021 mu prijímajúci lekár pri posudzovaní jeho zdravotného stavu neumožnil opustiť liečbu a zúčastniť sa pojednávania v Prešove.

18. Odvolací súd v zhode s vyhodnotením, ktoré uskutočnil súd prvej inštancie v napadnutom uznesení, na základe tvrdení a (ne)doložených listín zo strany žalovaného konštatuje, že žalovaný nepreukázal ospravedliteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie, ktoré bolo dňa 21.09.2021 o 09:00 hodine.

19. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že za ospravedliteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola známa (PN a vstupná lekárska prehliadka v kúpeľnej

liečbe dňa 20.09.2021, t.j. deň pred pojednávaním, v rámci ktorej prijímajúci lekár nesúhlasil s cestou žalovaného do Prešova na pojednávanie), teda z uvedeného je zrejmé, že nastala v predstihu pred nariadeným pojednávaním, ktorá mu bezpochyby objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili žalovanému tomu, aby svoju neúčasť na zajtrajšom pojednávaní následne po vedomosti o tejto prekážke včas ospravedlnil. Žalovaný žiadne takéto okolnosti neuviedol, resp. jeho návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie vychádza v podstate z rovnakých skutočností ako jeho žiadosť o odročenie pojednávania zo dňa 17.09.2021. O to viac odvolací súd zdôrazňuje, že už toho istého dňa žalovaný vedel o tom, že jeho návrh na odročenie pojednávania nepovažoval súd prvej inštancie za dôležitý, o čom ho telefonicky informoval (č.l. 134 spisu).

20. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na ust. čl. 8 CSP, v zmysle ktorého strany sporu zaťažuje v konaní nielen bremeno tvrdenia, ale aj dôkazné bremeno, ktoré žalovaný ohľadne svojich tvrdení uvedených či už v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie alebo odvolaní proti napadnutému rozhodnutiu neunesol. Žalovaný nepredložil v konaní pred súdom prvej inštancie žiaden dôkaz o oznámení kúpeľov v D. D., ktorým mu malo byť 17.09.2021 oznámené, že nedôjde k žiadnym obmedzeniam kvôli epidémii COVIDU 19 a má podľa rozhodnutia Sociálnej poisťovne nastúpiť na liečbu 20.09.2021. Žalovaný predložil v konaní len fotokópiu lekárskeho potvrdenia o dočasnej pracovnej neschopnosti od dňa 20.09.2021, ktoré bolo doručené súdu prvej inštancie po skončení pojednávania 21.09.2021, aj to zo strany tretej osoby.

21. Správne súd prvej inštancie v zmysle vyššie uvedenej judikatúry prihliadol na okolnosti prípadu a doterajšie správanie sa žalovaného v konaní, ktorý už predtým žiadal odročiť predbežné prejednanie sporu stanovené na 01.06.2021 kvôli zdravotnému stavu, keď predložil lekárske potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti a samotného predbežného prejednania sporu sa nezúčastnil. Správne poukázal na ust. § 183 ods. 2 druhá veta CSP, podľa ktorého od strany možno vždy spravodlivo požadovať, aby sa nechala zastupovať inou osobou, ak k odročeniu pojednávania prišlo v dôsledku jej nepriaznivého zdravotného stavu. V danom prípade síce došlo k odročeniu predbežného prejednania sporu, ale v zásade v zmysle ust. § 168 ods. 2 CSP sa na predbežné prejednanie sporu vzťahujú ustanovenia CSP o pojednávaní. Z uvedeného vyplýva, že nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod, pre ktorý zmeškal pojednávanie žalovaný, keď bolo spravodlivé od neho požadovať dať sa zastúpiť inou osobou na pojednávaní 21.09.2021, tak aby bola zachovaná zásada rýchlosti a hospodárnosti konania. Zároveň žalovaný sa dozvedel o pojednávaní stanovenom na deň 21.09.2021 už 11.06.2021, a vzhľadom na jeho úvahy v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie o možnom „sfarbení“ okresov do „bordového“ resp. „čierneho“ v dôsledku šírenia choroby COVID 19 a o jeho možnom nastúpení na PN, nie je nespravodlivé od neho požadovať, aby si žalovaný svoje záležitosti, vzhľadom na okolnosti tejto prejednávanej veci, usporiadal skôr tak, že by sa na ňom dal zastúpiť inou osobou.

22. Za daného stavu odvolací súd odvolanie žalovaného voči rozsudku č.k. 11C/67/2019-142 zo dňa 21.09.2021 odmietol ako neprípustné podľa ust. § 386 písm. c) CSP.

23. Podľa § 121 ods. 2 CSP, do plynutia lehoty určenej podľa dní sa nezapočítava deň, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty.

24. Podľa § 121 ods. 3 CSP, lehoty určené podľa týždňov, mesiacov alebo rokov sa končia uplynutím toho dňa, ktorý sa svojím označením zhoduje s dňom, keď nastala skutočnosť určujúca začiatok lehoty; ak ho v mesiaci niet, posledným dňom mesiaca.

25. Podľa ust. § 362 ods. 1 CSP, odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

26. Podľa ust. § 386 písm. a) CSP, odvolací súd odmietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene.

27. Z obsahu doručky nachádzajúcej medzi čl. 169 a 170 spisu vyplýva, že napadnuté uznesenie bolo žalovanému doručené dňa 07.03.2023. Zákonná 15-dňová lehota na podanie odvolania uplynula odvolateľovi dňa 22.03.2023, ktorý pripadol na stredu. Odvolanie bolo podané až nasledujúci deň 23.03.2023, teda po uplynutí zákonnej lehoty.

28. So zreteľom na uvedené odvolanie žalovaného bolo podané oneskorene.

29. Písomné vyhotovenie uznesenia doručené odvolateľovi obsahuje správne poučenie o tom, že proti uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, a odvolateľ nepožiadala o odpustenie zmeškania lehoty.

30. Na základe uvedeného odvolací súd v súlade s ust. § 386 písm. a) CSP odmietol odvolanie žalovaného proti uzneseniu č.k. 11C/67/2019-160 zo dňa 28.02.2023 ako oneskorene podané.

31. Civilný sporový poriadok neobsahuje ustanovenia o trovách konania v prípade rozhodnutia o odmietnutí odvolania, preto o trovách v tomto prípade odvolací súd rozhodol podľa ust. § 256 ods. 1 CSP. V prejednávanej veci žalovaný svojim správaním zaviniť odmietnutie odvolaní voči rozsudku pre zmeškanie a uzneseniu súdu prvej inštancie a preto mu vznikla povinnosť nahradiť trovy odvolacieho konania žalobcovi. Na základe uvedeného odvolací súd žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pričom o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

32. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom.

Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).